

ECCA

HUMANI PAPILLOMAVIRUS (HPV) I RAK GRLIĆA MATERICE

ECCA radi na smanjenju problema raka grlića materice u Evropi promovišući svest o ovoj bolesti i načinima na koje ona može biti sprečena. Na osnovu iskustva istraživača, kliničara i organizacija koje se bave javnim zdravljem širom Evrope, ECCA je pripremila:

Brošure

- Prevencija raka grlića materice (skrining Papanikolau testom)
- Humani papillomavirus (HPV) i rak grlića materice
- Kontrole i tretman abnormalnog Papanikolau testa
- Vakcinacija protiv infekcije Humanim papillomavirusom (HPV)

Edukativne knjižice

- Sve što treba da znate kako biste izbegli rak grlića materice
- Sve što treba da znate ako imate abnormalan rezultat Papanikolau testa

Za dodatne informacije

- 📄 Posetite naš websajt: www.ecca.info
- ✉ Pošaljite svoja pitanja na adresu: info@ecca.info

- Rak grlića materice je prouzrokovan virusom zvanim Humani papillomavirus (HPV).
- HPV se najčešće prenosi seksualnim kontaktima. Taj virus je veoma rasprostranjen i većina odraslih ljudi će ga imati u jednom periodu života.
- Većina infekcija izazvanih HPV-om ne pokazuje simptome i prođe sama od sebe. Međutim, neke žene neće ozdraviti od infekcije HPV-om i kod njih je rizik da dobiju rak grlića materice povećan.
- Danas postoji vakcinacija koja smanjuje rizik pojave raka grlića materice, ali skrining i dalje ostaje potreban. Zajedno, skrining i vakcinacija, biće najefikasnija zaštita od raka grlića materice.

- Šta prouzrokuje rak grlića materice?
- Kako se dobija genitalna HPV infekcija?
- Kako da se zaštitite?
- Da li genitalni HPV može da se leči?
- Da li HPV može da utiče na trudnoću?
- Šta je HPV testiranje?

HUMANI PAPILLOMAVIRUS (HPV) I RAK GRLIĆA MATERICE

L2_SR_SR_B

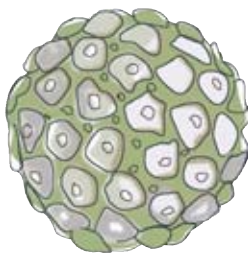
terrapix/erdg Photos: Getty Image / Stockbyte

Šta prouzrokuje rak grlića materice?

Rak grlića materice je prouzrokovan nekim tipovima Humanog papillomavirusa (HPV). Postoji više od 100 tipova HPV-a od kojih oko 15 može izazove promene na grliću materice koje mogu da prerastu u rak.

Većina žena zaraženih HPV-om ozdravi u periodu od 6 do 24 meseci, a da i ne zna da je bila inficirana. Međutim, imuni sistem nekih žena ne uspeva da se oslobodi HPV-a i rizik za pojavu raka grlića materice je tada povećan.

Humani papillomavirus (HPV)

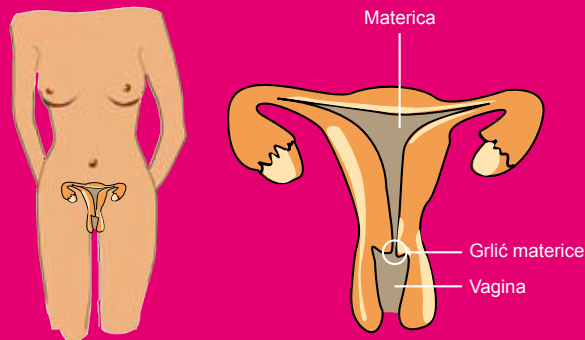
Kako se dobija genitalna HPV infekcija?

Genitalni HPV se uglavnom prenosi seksualnim kontaktom. Svaki kontakt kožom, a ne samo seksualni odnos, može da prenese zarazu.

HPV je veoma rasprostranjen. Većina odraslih bude zaražena ovim virusom u jednom periodu života.

Rak grlića materice nastaje na donjem delu materice koji je okrenut prema vagini. Bolest počinje kada se neke ćelije grlića materice promene i krenu nekontrolisano da se umnožavaju. Skrining (redovni pregledi Papanikolau testom) imaju za cilj da pronađu promene na grliću materice rano, u vreme kada mogu lako da se otklone, pre nego što prerastu u rak.

Sve žene od 20 do 65 godina treba da idu na skrining preglede redovno, jednom godišnje, a posle tri uzastopna normalna rezultata, jednom na 2-3 godine.

Kako da se zaštitite?

Iako veoma efikasno štite od drugih seksualno prenosivih bolesti, kondomi nisu dobra zaštita od infekcije HPV-om. To je zato što HPV može da se nalazi na koži nepokrivenoj kondomom.

Danas postoji vakcinacija koja može da zaštiti žene od dva najčešća tipa HPV virusa, tipova 16 i 18, odgovornih za dve trećine slučajeva raka grlića materice i mnogo abnormalnih rezultata Papanikolau testa. Ova vakcinacija će biti najefikasnija ako se obavi pre infekcije HPV-om 16 ili 18. Ona, međutim, neće efikasno štiti od svih tipova HPV-a. Zato će, i pored vakcinacije, skrining pregledi ostati neophodni. Zajedno, skrining i vakcinacija, biće najefikasnija zaštita od raka grlića materice.

Da li genitalni HPV može da se leči?

Lekovi koji deluju na tipove HPV-a koji prouzrokuju genitalne bradavice (kondilome) ne deluju na tipove virusa koji izazivaju rak grlića materice. Srećom, većina HPV infekcija prođe sama i žene, bez komplikacija, ozdrave u periodu od 6 do 24 meseci.

Da li HPV može da utiče na trudnoću?

Tipovi HPV-a koji uzrokuju rak grlića materice su veoma rasprostranjeni, ali neželjeni efekti na trudnoću za sada nisu ustanovljeni. Iako imate HPV, nastavite sa normalnim praćenjem trudnoće.

Šta je HPV testiranje?

HPV testiranje se koristi da se utvrdi da li ste zaraženi Humanim papillomavirusom.

Tipovi HPV-a koji prouzrokuju rak grlića materice danas ne mogu da se leče lekovima. Međutim, utvrđivanje da li ste zaraženi HPV-om omogućava da se ustanovi Vaš stepen rizika da dobijete ovaj rak. Ako nemate HPV, Vaš rizik je mali i možete mirno da nastavite sa redovnim pregledima. Ako imate HPV i ako infekcija ne prođe sama, potrebni su dodatni pregledi kako bi se utvrdilo da li imate promene na grliću materice koje treba otkloniti, da ne bi prerastle u rak.

HPV je veoma rasprostranjen, ali kod mladih žena infekcija uglavnom kratko traje. HPV testiranje se stoga ne savetuje kod žena koje imaju manje od 30 godina, jer bi diagnostikovalo mnogo infekcija koje će proći spontano, bez komplikacija.

U Srbiji se HPV testiranje trenutno koristi za kontrolu žena sa blago abnormalnim rezultatima Papanikolau testa, praćenje pacijentkinja kod kojih je biopsijom utvrđeno postojanje patoloških promena blagog stepena, kao i za praćenje žena koje su već imale tretman zbog postojanja patoloških promena grlića materice.